

REFERENTIE No.:

12609

INFORMATIEKOPIE:

Z
dbi, -/pl
dvv
mp

MINISTERIE VAN BUITENLANDSE ZAKEN

AFDELING VERBINDINGEN

's-GRAVENHAGE, LANGE HOUTSTRAAT 20
TEL. Nos: 180309; 184000-284

ONTVANGEN CODEBERICHT

DATUM VAN ONTVANGST:

8 april 1957

BESTEMD VOOR:

min. v. b.z.

Dir./Afd.:

Visie:

Ag. No.:

Dossier:

DATUM VAN AFZENDING:

8 april 1957

AFKOMSTIG VAN:

djakarta

PARAAF/OPM:

zeer geheim

ontving acht april tweentwintig uur most immediate telegram van van nierop luidende quo manager stanvac deelde mede newyork en washington tijdig ingelicht stp verzocht instructies van de amerikaanse ambassade via u en mij stp bindende afspraak geen evacuatie amerikaanse staatsburgers zonder overleg in verband met reacties nederlandse gemeenschap stp

mede in overleg met de agent van de k p m verzoeken dispensatie inzake aantal reddingsboten cma vorderingsbevoegdheid schepen onder nederlandse vlag unquo

ik gaf de in dit telegram vervatte boodschap van stanvacmanager persoonlijk en mondeling door aan amerikaanse raad stp spinks reageerde als volgt quo manager stanvac palembang must have received today message that evacuation of women and children is not considered unquo hij voegde hieraan toe dat indien gevechten zouden uitbreken gewelddaden niet zouden zijn gericht op de buitenlanders hoewel mogelijk enkele slachtoffers zouden vallen door quo stray bullets unquo en wellicht wat schade zou worden aangericht aan buitenlandse bezittingen quo we have to consider the political repercussions upon the central government and the impression evacuation will create at djakarta unquo stp m a w de amerikaanse ambassade staat afwijzend tegenover evacuatie stp verder werd een tweede telegram van van nierop ontvangen luidende quo

evacuatie plan gereed stp thans drie shell tankers eks singapore beschikbaar cma minimum capaciteit eenvijfnul personen stp vrouwen en kinderen pendopo cma prabamulih cma palembang en omgeving nederlanders eennuldrienen cma buitenlanders eksklusief oosterlingen vijfeenen unquo

ik sein van nierop in antwoord op deze twee

1027 720768b - 1

-2-

4. Over de inhoud van een codebericht mag niet met verwijzing naar dat bericht per telefoon worden gesproken.

3. Afschriften van codeber. mogen afsluitend door de afdeling Verbindingen worden vervaardigd.

1. Op een codeber. mag teleg. niet in open taal worden geantwoord.
2. Dossiers, welke codeber. bevatten, dienen veilig te worden opgeborgen.

ONTVANGEN CODEBERICHT

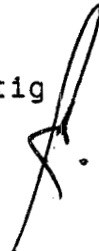
VERYOLG
2

Ref. No: 12609

Rubricering: zeer geheim

telegrammen voorlopig het volgende quo
amerikaanse ambassade deelde mij mede dat acht
dezer aan manager stanvac uwent werd geseind dat
quo evacuation women children n o t considered unquo
moge nogmaals aandringen niet overhaast handelen
gezien repercussies stp verzoek vorderingsbevoegdheid
schepen en dispensatie reddingsboten aan b z doorge
geven stp
unquo

hagenaar tweehonderdvierenzestig

4. Over de inhoud van een codebericht mag niet met verwij naar dat bericht per telefoon worden gesproken.

3. Afschriften van codeber. mogen uitsluitend door de afdeling Verbindingen worden vervaardigd.

1. Op een codeber. mag teleg. niet in open taal worden geantwoord.
2. Dossiers, welke codeber. bevatten, dienen veilig te worden opgeborgen.

4. Over de inhoud van een codebericht mag niet met verwijzing naar dat bericht per telefoon worden gesproken.

REFERENTIE No.:	12683
INFORMATIEKOPIE:	Z dbi, -/pl dvv mp

MINISTERIE VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Kopie No. 13

AFDELING VERBINDINGEN
's-GRAVENHAGE, LANGE HOUTSTRAAT 28
TEL. Nos: 180309; 184000-284

ONTVANGEN CODEBERICHT

DATUM VAN ONTVANGST:

10 april 1957.

BESTEMD VOOR:

min.v. b.z.

Dir./Afd.:
Visie:
Ag. No.:
Dossier:

DATUM VAN AFZENDING:

10 april 1957

AFKOMSTIG VAN: djakarta

PARAAF/OPM:

zeer geheim

van hierop seinde tien april n a v mijn tele
grammen quo

tom cory stanvac djakarta arriveerde eergisteren
mijnt via pendopo met speciale opdracht stp cory
deelde mijn visie situatie en steunde alle evacuatie
maatregelen stanvac mijnt stp vertrok gisteren
djakartawaarts voor rapport aan amerikaanse ambassa
deur en berlin stp volgens cory ziet de nieuwe ambas
sadeur noodzaak in van reappraisal van de politieke
situatie in indonesia stp echter nog steeds voelbaar
subquo desastreus invloed van de pro sukarno rappor
tage van cummings subunquo hetgeen ter u s ambassade
juist inzicht toestand zuid sumatra belemmert stp
sinds gisteren ontspanning ingetreden stp rapporteer
nader stp unquo

teken hierbij aan dat cory hk politiek adviseur
stanvac slhk tien dezer twaalf uur nog niet te
djakarta was teruggekeerd stp

hagenaar tweehonderdtweentachtig

3. Afschriften van codeber. mogen uitsluitend
door de afdeling Verbindingen worden vervaardigd.

1. Op een codeber. mag teleg. niet in open taal worden geantwoord.
2. Dossiers, welke codeber. bevatten, dienen veilig te worden opgeborgen.

REFERENTIE No.:
1:2730

INFORMATIEKOPIE:

Z
db1, -/pl
dvv
mp

MINISTERIE VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Kopie No. 13

AFDELING VERBINDINGEN

's-GRAVENHAGE, LANGE HOUTSTRAAT 28
TEL. Nos: 180309; 184000-284

ONTVANGEN CODEBERICHT

DATUM VAN ONTVANGST:

11 april 1957

BESTEMD VOOR:
min. v. b.z.

Dir./Afd.:

Visie:

Ag. No:

Dossier:

DATUM VAN AFZENDING:
11 april 1957

AFKOMSTIG VAN: djakarta

PARAAF/OPM:

zeer geheim

referte mijn tweehonderdtweentachtig stp

cory cma politiek adviseur stanvac cma die gisteren uit palembang terugkeerde en terstond verslag uitbracht aan amerikaanse ambassadeur cma bezocht mij heden om ook mij hetzelfde verhaal te doen stp hij begon met zijn waardering uit te spreken over de wijze waarop van nierop de zaak behandelde en over de samenwerking die hij tussen verschillende groepen van belanghebbende buitenlanders heeft tot stand gebracht stp amerikanen zijn zeer tevreden cma dat hij daar als enige buitenlandse vertegenwoordiger aanwezig is stp

van nierop had cory verzocht mij de algemene achtergrond van het gebeuren in palembang nogmaals te schetsen cma aangezien hij in zijn telegrammen cma wegens tijd en personeel gebrek cma slechts zeer beknopt kon zijn stp daarbij kwam nog dat de afspraak tussen nasution en barlian om van beide zijden alle nieuws over ontwikkelingen op militair terrein aldaar te stoppen cma het voor buitenstaanders nog moeilijker maakte een duidelijk beeld te krijgen stp

volgens cory had van nierop dagelijks contact met barlian of zijn naaste medewerkers cma zodat zijn berichtgeving accuraat geacht mocht worden cma afkomstig als het was quo straight from the horses mouth unquo stp

cory s beschrijving van voorgeschiedenis van gebeuren in palembang stemde geheel overeen met hetgeen ons reeds bekend stp slechts een enkel detail is wellicht nog vermeldenswaard stp zo zou de directe lijn tussen djuhartono en sukarno niet slechts op de u reeds gemelde wijzen zijn aangetoond cma doch tevens bewijs hebben gevonden in een koerier die door barlian werd onderschept stp

cory bevestigde dat de toestand sinds gisteren aanzienlijk minder gespannen was stp ook overigens was in het verleden de spanning in palembang zelve steeds groter geweest dan in de omliggende gebieden stp

4. Over de inhoud van een codebericht mag niet met verwijzing naar dat bericht per telefoon worden gesproken.

3. Afschriften van codeber. mogen uitsluitend door de afdeling Verbindingen worden vervaardigd.

1. Op een codeber. mag teogr. niet in open taal worden geantwoord.
2. Dossiers, welke codeber. bevatten, dienen veilig te worden opgeborgen.

ONTVANGEN CODEBERICHT

VERVOLG

-2-

Ref. No: 12730

Rubricering: zeer geheim

vliegverbinding met palembang loopt weer normaal stp nasution zou gisteren zelf op vliegveld palembang zijn geweest voor voeren van besprekingen stp ik teken hierbij aan dat de sous chefstaf gatot subroto zal zijn bedoeld hk zie mijn teleks tweehonderddrie duizend zeshonderdtien slhk stp

in palembang is de toestand thans zo dat de scheidingslijn geheel ligt tussen javanen en sumatra nen en dat de kloof zeer diep en breed is en voorlopig geen vermindering toont stp barlian wordt als voorman van de anti javanen gezien en wel in hoofdzaak om twee redenen dblpnt

aaa zijn rol in het verwijderen van winarno als gouverneur

bbb zijn rol in het verlenen van autonomie aan djambi stp

op het lokale politieke vlak speelt alleen de p n i een openlijke actieve rol stp deze partij is in drie delen uiteengevallen cma t w een groep van ouderen cma die op de achtergrond raakt cma een groep van uiterst linksen cma die eveneens schijnt te hebben afgedaan en een groep onder leiding van de voorzitter tanja stp deze speelt thans een rol die zou moeten leiden naar een oplossing in de zin van de sumatraanse wensen stp voorzitter p n i is heden naar djakarta om bij sukarno aan te dringen op

primo spoedigst treffen van maatregelen tot verlenen van gewenste autonomie

secundo ophouden met ondermijnende acties in palembang op lager militair en civiel niveau stp

in vergelijking met p n i treden moslim partijen niet op voorgrond stp zij schijnen hun activiteiten in hoofdzaak te beperken tot activering van de jeugd stp

ook de communisten die na de arrestatie van hun voormannen cma zijn ondergedoken cma zijn zeer actief in jeugdgroepen stp voorts doen geruchten de ronde dat zij scherpschutters zouden opleiden om door vermoording van europeanen een oplaaien van de moeilijkheden uit te lokken stp door de lokale autoriteiten wordt een gevaar voor moeilijkheden van communistische zijde niet denkbeeldig geacht stp zij zouden in de eerste plaats kunnen samenvallen met een algemene staking in indonesia cma indien sobsi bij mislukking van doorvoering concept sukarno daartoe zou besluiten cma of een zuiver lokaal karakter kunnen hebben cma gericht op vrijlating van de communistische voormannen en een herwinnen van positie stp in dat geval acht men het niet onmogelijk dat de communisten hun uitlokkings actie tegen westerse belangen zouden richten stp

-3-

ONTVANGEN CODEBERICHT

VERVOLG

-3-

Ref. No: 12730

Rubricering: zeer geheim

het is in dit verband dat evacuatie maatregelen in staat van voorbereiding dienen te blijven stp javaanse officieren zouden voor een groot deel hun gezinnen reeds uit palembang hebben verwijderd stp door b p m stanvac en van nierop is afgesproken dat niemand tot enige evacuatie maatregel zal overgaan zonder voorafgaande instemming van de andere partijen stp van nierop treedt op als een coördinerend orgaan tussen b p m stanvac en k p m cma ten einde na te streven dat scheepsbewegingen zo op elkaar afgestemd dat steeds een redelijk scheepsvolume aanwezig cma voor zover zulks met commerciële belangen van maat schappijen verenigbaar stp

in de laatste dagen is door barlian militaire bescherming gelegd bij raffinaderijen en olievelden stp dit gaat gepaard met vordering van huizen en voer tuigen stp te pendopo zijn zesenzestig voertuigen van stanvac gevorderd stp

militair liggen volgens mededeling van cory verhoudingen thans aldus dblrnt barlian beschikte over vierduizend man cma tracht dit aantal door oproepen van veteranen te verdubbelen stp zijn uiteindelijk doel zou zijn oprichting van vijf divisies in zuid sumatra cma totaal vijftig duizend man cma waarvoor beweerd wordt dat wapens beschikbaar zouden zijn stp

javanen liggen ten zuiden van baturadja cma ter sterkte van vijftienhonderd man stp overste dencher acht de getallen vierduizend en vijftienhonderd aan de hoge kant en stelt deze resp op circa drieduizend en circa duizend stp indien vanuit java massale aanval op palembang zou worden opgezet zou barlian cma onder huidige stand van zaken cma de stad niet kunnen houden stp hij zou vanuit de omstreken dan echter gedurende maanden de javanen het leven zeer moeilijk kunnen maken in afwachting van steun uit het noorden stp barlian acht groter gevaar aanwezig van aanval uit zuiden dan uit richting vliegveld talang betutu cma pendopo hk stanvac slhk heeft goed vliegveld en pramimulih hk b p m slhk ligt aan spoorweg stp beide plaatsen derhalve zuidwaarts van strategisch belang stp in geval van quo oorlog unquo zou cma volgens geruchten cma barlian zich onder de bevelen stellen van simbolon cma die dan een centraal commando over geheel sumatra zou krijgen stp in dat geval meende men echter gelijktijdig militaire activiteiten in gebied van medan te mogen verwachten stp

voorlopig is cma gelijk gemeld cma enige ont spanning in palembang ingetreden stp de kansen op een quo all out unquo poging van sukarno om barlian op de knieën te krijgen schijnen voorshands geweken

4. Over de inhoud van een codebericht mag niet met verwijzing naar dat bericht per telefoon worden gesproken.

3. Afschriften van codeber. mogen uitsluitend door de afdeling Verbindingen worden vervaardigd.

1. Op een codeber. mag teleg. niet in open taal worden geantwoord.
2. Dossiers, welke codeber. bevatten, dienen veilig te worden opgeborgen.

ONTVANGEN CODEBERICHT

VERVOLG

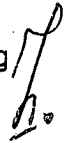
-4-

Ref. No: 12730

Rubricering: zeer geheim

stp gevaar ligt evenwel in een actie van de communis-
ten cma al of niet met instemming van de president.
cma waardoor een toestand zou kunnen ontstaan cma die
de centrale regering aanleiding zou kunnen geven tot
ingrijpen stp het is daarom zeker nog niet mogelijk
de palembang affaire als gesloten te beschouwen stp
gezien het voorgaande zend ik codist naar van
nierop om hem te ontlasten en ten einde hem in staat
te stellen meer geregeld en uitvoeriger te rappor-
teren stp

hagenaar tweehonderdachtentachtig

3. Afschriften van codeber. mogen uitsluitend
door de afdeling Verbindingen worden vervaardigd.

1. Op een codeber. mag teleg. niet in open taal worden gezantwoord.
2. Dossiers, welke codeber. bevatten, dienen veilig te worden opgeborgen.